

ДИСЦИПЛІНА «ПРОБЛЕМИ КІБЕРБЕЗПЕКИ КРИТИЧНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ»

Анотація. Належить до переліку дисциплін вільного вибору аспіранта. У ній розглядаються специфічні виклики та загрози стійкості об'єктів критичної інфраструктури (енергетика, водопостачання, транспорт, охорона здоров'я) в умовах сучасних кібервійни та гібридних загроз. Програма курсу розкриває вразливості промислових систем управління (ICS/SCADA), стратегії захисту від цілеспрямованих атак (APT) та методику оцінки ризиків для національної безпеки. Особлива увага приділяється нормативно-правовим стандартам (NIST, ISO/IEC 27001, Директива NIS2), побудові систем моніторингу та швидкого реагування на інциденти, що можуть спричинити техногенні катастрофи або соціальну дестабілізацію.

Мета навчальної дисципліни: формування в аспірантів комплексної системи знань щодо архітектури безпеки об'єктів критичної інфраструктури, оволодіння методами ідентифікації критичних активів, аналізу сценаріїв загроз та розробки стратегій кіберстійкості (resilience) для забезпечення безперервного функціонування держави.

Попередні вимоги:

Аспірант повинен знати: основи мережевої безпеки, принципи побудови розподілених систем, державну політику у сфері захисту критичної інфраструктури, базові засади управління ризиками.

Аспірант повинен вміти: аналізувати технічну документацію інформаційно-телекомунікаційних систем, використовувати інструменти аудиту безпеки, оцінювати наслідки компрометації конфіденційності та цілісності даних.

Змістові модулі:

- Поняття критичної інфраструктури та її роль у національній безпеці.
- Специфіка безпеки технологічних процесів: відмінності IT та OT (Operational Technology).
- Аналіз вразливостей протоколів промислового зв'язку (Modbus, DNP3, Profinet).
- Загрози та вектори атак на автоматизовані системи керування (АСУ ТП).
- Кіберстійкість та відновлення після катастрофічних збоїв.
- Міжнародне та вітчизняне законодавство у сфері захисту критичної інфраструктури.

Мова викладання: українська.

Рік підготовки, шифр навчальної дисципліни: перше півріччя другого року навчання, ВБ 2.02.04.

Кількість кредитів: 4 кредити ЄКТС.

Форма заключного контролю: іспит.

Структура навчальної дисципліни: загальний обсяг 120 годин.

Викладач: Толюпа Сергій Васильович, доктор технічних наук, професор.